

Dingen naar de liefde van de muze

Toneel

'Wees ons genadig' van De Mexicaanse Hond/Orkater. Tekst, regie en vormgeving: Alex van Warmerdam, spel: Pierre Bokma, Ariane Schluter, Aat Ceelen en Stefaan Degand. Te zien: 5/4 in Enschede (Twentse Schouwburg), 6-7/4 in Utrecht (Stadsschouwburg). Tournee t/m 15/6. Info: www.orkater.nl

Julius is niet zo'n goede schilder. Of zoals zijn vrouw Katherina zegt: een prutser. Daarom kan ze na tien jaar huwelijk ook niet langer bij hem blijven. Haar grootste wens is hem te inspireren en omdat hij alleen maar 'drab' maakt, kan haar wens onmogelijk in vervulling gaan: „Was een goede schilder geweest en ik had van je gehouden.”

Om dit echtpaar heen staan nog twee mannen, Simon en Jack. Om beurten dingen ook zij naar de liefde van Katherina. Haar eisen blijven hoog: ze moeten iets voor haar scheppen, zij wil een muze zijn. Dus moet Simon binnen een week met een gedicht van ongekende klasse komen en Jack binnen twee dagen met de ultieme compositie. Ondertussen zeurt Katherina maar door: „Ik wil een man met talent!”

Speelt de strijd zich in eerste instantie tussen de mannen – broers? – onderling af, naarmate afwijzing op afwijzing volgt, keren zij zich gedrieën tegen Katherina. Zij is dan ook degene die aan het einde alleen achter blijft. Met haar hoogstaande principes, dat wel.

'Wees ons genadig' is de twaalfde voorstelling die Alex van Warmerdam maakt voor De Mexicaanse Hond, een gezelschap dat onder de vlag van Orkater vaart. Als vanouds heeft Van Warmerdam de touwtjes strak in handen, naast de tekst is hij verantwoordelijk voor de regie en de vormgeving.

Pierre Bokma is de nieuwe muze van Van Warmerdam, logisch dus dat hij een grote rol heeft in het stuk. Als Julius is hij dan weer wanhopig, dan weer nederig – hij kan zo mooi deemoedig kijken! – dan weer ly-

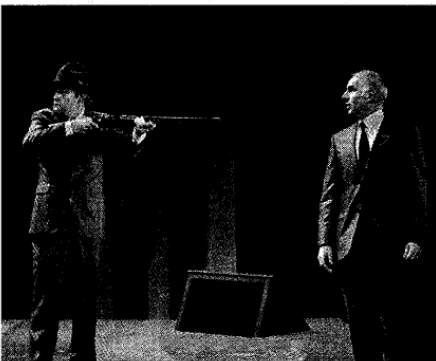
risch en opgewonden. Zijn timing is griezelig goed en de Van Warmerdam-taal rolt met het grootse gemak van zijn lippen.

Aat Ceelen speelt Simon en is de ruwe bolster, blanke pit. Hij mag dingen roepen als: „Zwijg! Jij slordig in elkaar geflanst wezen”, op het moment dat Katherina ontmaskerd wordt. Die rol is voor Ariane Schluter. Iemand die in het begin nog al je sympathie heeft, waar gaandeweg grote barsten in verschijnen. Ten slotte is er de Vlaming Stefaan Degand als Jack. Hij weet het meest zichzelf te blijven in de buurt van die vrouw, maar ook hij zwicht.

Zoals vaker bij Van Warmerdam, blijft er een aantal dingen onduidelijk in het stuk, maar dat hoort bij hem. Zo kent het stuk een proloog die evenzogoed de epiloog zou kunnen zijn, wat het stuk in feite rond maakt. Maar het is allemaal niet belangrijk. Uiteindelijk draait het om die vier mensen en hun voortdurend schuivende onderlinge verhoudingen. Die worden uitgespeeld door korte zinnen die af en toe op elkaar botsen, alsof er kortsluiting ontstaat die een terloopse maar trefzekere humor oplevert.

'Wees ons genadig' is een nieuwe parel in het oeuvre van Van Warmerdam.

Rinske Wels

Stefaan Degand en Aat Ceelen als Simon en Jack, verwickeld in een strijd om de liefde van Katherina. FOTO BEN VAN DUIN